

# NYTT FRÅN UPPSALA- KRETSEN nr 3 2018

**Kallelse till  
årsmöte**

**Höstens  
program**



Svenska Kryssarklubben

 Svenska Sjö

Båtförsäkring på mina villkor



generator

*"Hos oss får du  
mer trygghet för  
mindre pengar"*

Anders, välkänd meteorolog,  
kund och en av våra 247 000 delägare.



Vi på Svenska Sjö har bara en sak för ögonen. Att ständigt utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb. Genom Svenska Kryssarklubben är du delägare i Svenska Sjö och det ger dig direkta fördelar som resultatbonus för medlemmar, smidig skadereglering och mer omfattande villkor. Och här har vi nu blivit ännu lite bättre, vi har dubblat maxersättningen i rättskyddsförsäkringen och också satt ett tak på självrisken.

Så du kan lugnt gå in på [www.svenskasjo.se](http://www.svenskasjo.se) om du vill veta mer eller räkna ut din premie.



# Vid rodret

*Vad blir det för väder i dag?*

”Var ska vi äta lunch idag?”

”Ja, vi sitter väl ute som vanligt.”

”Skulle det inte börja regna?”

”Vänta ett ögonblick så ska jag kolla.”

Jag tar upp telefonen. ”Jo, det kommer lite regn, men först efter ett, så det går bra.”



Foto Maria Kronander.

Vi dukade lunchen ute i sittbrunnen. Vi har blivit vana vid att lita på väderprognoser. De bygger på bra modeller av väderutvecklingen, och det finns många sätt att få tag på dem.

Jag brukar använda mig av SMHI:s app i telefonen tillsammans med appen Windy. SMHI har en trevlig radarkarta, som visar regn och åska de senaste timmarna med fem-minuters intervall. Då ser man rätt bra om regnet siktar på mig eller går bredvid, och också hur fort det kommer. Eller försvinner, för den delen.

Windy bygger också på riktigt bra vädermodeller, det finns fler att välja på. Vindprognoser presenteras tydligt med olikfärgade pilar. En intressant möjlighet är att kunna se styrkan av vindbyar, nog så viktigt. De har just lagt till ännu en nyttig prognos, risk för åska. Ju rödare färg på kartan, desto större risk.

Det är långt ifrån den tid när kvällsvädret var den enda informationskällan. Det fungerade ju sådär. Slutet av kvällsandakten hördes bra, liksom väderöversikten. Men någonstans i Götaland började tankarna vandra. ”Har det redan varit vi? Vad sa dom?” var den vanligaste kommentaren.

Det är enklare idag. I somras låg vi i Figeholm och siktade mot Öland. Det blåste rätt mycket från NO, och tänkte fortsätta så flera dagar framåt. Men våra appar visade på en lite lugnare period mellan tidig eftermiddag och fram till fem–sex sådär. Den frimodigare delen av besättningen föreslog avfärd. Själv var jag lite avvaktande, men det slutade med att vi gav oss iväg. Överseglingen blev strålande, vinden mojnade lite grand enligt plan, vi fick god fart och bekväm segling i halv-vind och var framme i god tid före middagsdags. Sen tog vinden i.

Hur det gick med lunchen? Den blev riktigt god och solen sken till en ljum bris. Halv två började det småregna.

*Lennart Beckman*

# Hamn- och farledskommittén

I Uppsalakretsens Hamn- och farledskommitté (HFK) ingår: Kjell Pernestål (sammankallande), Kurt Sjöberg, Janne Olsson, Jan Elfstedt (ny), Bo Nordlund (ny) och Anders Drevin (ny).



## HFK söker bojansvariga!

Hamn- och farledskommittén behöver frivilliga medlemmar som kan medverka i aktiviteterna vid Roslagskusten. Således behövs bojansvariga till SXX:s bojar i området. Uppgiften är att se till att bojarna ligger på plats, är oskadade etcetera och rapportera till HFK.

Intresserad? Hör gärna av dig till:

*Kjell Pernestål*

e-post: [kjell.pernestal@gmail.com](mailto:kjell.pernestal@gmail.com)

Utläggning av nya bojen vid Gässten. Foto HFK.

## Medborgarskolans sjölivskurser

Kryssarklubben har avtal med Medborgarskolan Uppsala att våra medlemmar får 200 kronor i rabatt på ordinarie sjölivskurser (ej VHF). Bästa sättet är att boka direkt med verksamhetsansvarig, Felicitas Rabiger Vannestål, 010-1575 216, eller [felicitas.vannestal@medborgarskolan.se](mailto:felicitas.vannestal@medborgarskolan.se). Ange att du är medlem i Kryssarklubbens Uppsalakrets. Medborgarskolans kursutbud hittar du på [www.medborgarskolan.se](http://www.medborgarskolan.se)



# Årsmöte

Medlemmarna i Svenska Kryssarklubbens Uppsalakrets kallas härmed till kretsens ordinarie årsmöte måndagen den 5 november 2018 kl 19.00.

Plats: USS klubbhus, Skarholmsvägen 2, Uppsala (buss nr 11, Lyssnavägen).

Årsmöteshandlingar finns tillgängliga vid mötet. Kretsen bjuder på fika.

Förslag till dagordning:

- 1 Val av ordförande att leda mötets förhandlingar.
- 2 Val av sekreterare för mötet.
- 3 Val av två justerare att jämte ordföranden justera årsmötesprotokollet.
- 4 Fråga om mötets stadgeenliga utlysande.
- 5 Fastställande av dagordningen.
- 6 Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse samt resultat- och balansräkning.
- 7 Revisorernas berättelse.
- 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
- 9 Styrelsens förslag till verksamhetsplan.
- 10 Fastställande av kretsavgiften.
- 11 Styrelsens förslag till budget.
- 12 Val av ledamöter och suppleanter i styrelsen.
- 13 Val av revisorer/revisorssuppleant.
- 14 Val av kretsens representant i Kryssarklubbens Rådslag.
- 15 Val av ledamöter i valberedningen.
- 16 Information.
- 17 Inkomna ärenden enligt 7 § i stadgarna. (Ärende ska ha inkommit till styrelsen senast den 5 oktober 2018.)
- 18 Avslutning av årsmötesförhandlingarna.

Efter årsmötesförhandlingar och fikapaus kommer Jan Simonson att berätta om moderna typer av batterier för fritidsbåtar och delge oss egna erfarenheter.

*Välkomna!*

## Valberedningen

Uppsalakretsens valberedning arbetar nu för fullt med att hitta kandidater till kretsens styrelse m m inför årsmötet. Valberedningen består av Hans Norman (sammankallande) och Kersti Rask och nås enklast via e-post till [hans.norman@hist.uu.se](mailto:hans.norman@hist.uu.se) eller tel 018-42 57 85.

# Framför stäven

15 oktober klubbafton

## Gustaf Dalén och bubblan som inte sprack

*Göran Dalén*, sonson till uppfinnaren och Nobelpristagaren Gustaf Dalén, berättar om farfaderns livshistoria och hans utveckling av AGA-ljuset.

Ett samarbete mellan Svenska Fyrsällskapet Upplandsdistrikt och Svenska Kryssarklubbens Uppsalakrets.



Vid Fyrisåns utlopp i Mälaren hittar vi Flottsunds fyr, en av de sista återstående AGA-fyrarna i svenska farvatten. Sedan 2008 är fyren ett statligt byggnadsminne. Den står i Knivsta men ägs och sköts av Uppsala kommun. Foto Dan Thunman.

5 november årsmöte

## Uppsalakretsens Årsmöte

*med sedvanliga förhandlingar  
och ärenden*

För kretsens medlemmar. Se separat kallelse med förslag till dagordning på sidan 3. Efter årsmötesförhandlingarna kommer *Jan Simonson* att informera om ”Nästa generations båt batterier; Litium och vad detta kan innebära”.

3 december klubbafton

## Äventyrssegling med *Atlantica* runt Skottland

Uppsalakretsens kassör *Håkan Nilsson* berättar och visar bilder från en segling i somras med *Atlantica*, en av Kryssarklubbens seglarskolas tre segelskutor, från västra Skottland, Yttre Hebriderna, Fair Isle, Orkneyöarna till Aberdeen. Håkan var en av 24 i besättningen under en både dramatisk och händelserik tvåveckorssegling.



T v: Uppfinnaren och Nobelpristagaren Gustaf Dalén, 1869–1937. Lyssna till hans sonson den 15/10. Reportagefoto.

Nedan: *Atlantica*, ett av Kryssarklubbens tre skolfartyg. Loa 26,2 m, depl 134 ton, segelarea 540 m<sup>2</sup>. Läs mer om fartyget i artikeln på s 14 och hör ännu mera om det vid klubbaftonen den 3/12. Foto Håkan Nilsson.



*Tid och plats samtliga kvällar:* Kl 19.00 i USS klubbhus, Skarholmsvägen 2, Uppsala (buss nr 11, avstigning Lyssnavägen (reflex och ficklampa)). Till klubbafton är även båtklubsmedlemmar och medlemmar i Svenska Fyrsällskapet välkomna.



# Örsundsbroeskadern 2018

Årets sedvanliga Lilla Båtmöte i Örsundsbro gick av stapeln 26–27 maj. Som vanligt (kanske inte riktigt alltid...) var vädret helt perfekt. Det blev totalt sju deltagande båtar och runt borden bänkades ett drygt tjugotal deltagare.



Kretsen hugger in på de framdukade läckerheterna.

Nytt för året var att vi hade knytkalas, där man deltog med en maträtt som alla kunde smaka på. Vi fick sålunda njuta av goda sallader, silltårta, marinerad fläskfilé, rökt lax, potatisgratäng, bröd och ost samt sockerkaka med jordgubbar och vispgrädde. Alla deltagande båtar (inklusive några medlemmar som kom med bil) fick ta med någon egen favoriträtt, och resultatet blev ett läckert och dignande bord.

För kvällens underhållning svarade *Ulla Beckman Sundh*, som sjöng om havet och havets folk. Uppskattat!

Örsundsbroeskadern är en årligen återkommande eskader, årets första övernattnings för många och en mjukstart på seglingssäsongen. Att sakta ta sig in längs den lummiga ån ända fram till hamnen i Örsundsbro är en upplevelse, det finns till och med några som har seglat båda riktningarna! Välkomna till nästa år!

*Text Ebbe Johnson, foto Jan Olsson.*





Ovan: Underhållaren Ulla Beckman Sundh med inhopande ackompanjatören Lennart Beckman.

Nedan: Till efterrätt bjöds SXK-kaka med färska jordgubbar.



## Inför Lilla Båtmötet 2019

Vi hoppas förstås att även 2019 kunna genomföra det traditionella Lilla Båtmötet i Örsundsbro. Det finns också planer på ett parallellt möte vid norra Roslagskusten mellan Östhammar och Öregrund. Ett förslag är Sundsveden. Information kommer till våren i *Nytt från Uppsalakretsen*, på hemsidan och via mejllistan.



Vårkvartens vandringspris erövrades av Tony Karlsson.

## 6-timmarsseglingar 2018

### Ekoln

#### *Vårkvarten – Tony och Lasse gjorde det igen!*

Uppsalakretsens 6-timmars Vårkvarten gick den 17 juni i gynnsamt väder, delvis soligt och med varierande vindar kring 5 m/s. Båtar av olika storlek kom till start, från en liten 2-krona till en stor Skärgårds-55, totalt 14 båtar. Som vanligt var det skeppare som ofta bankappseglar som seglade längst, men planeringen av rutten var lika viktig. Segraren, Tony Karlsson med Lasse Pettersson som gäst, kom i mål med en minut till godo, och största överdraget var 16 minuter. Bra jobbat!

#### *Höstkvarten – väl värd att minnas!*

Prognosen för den 19 augusti var västlig vind 5 m/s, upp till 10 m/s i byarna och något avtagande mot eftermiddagen. Det var nog lite mer i början då 10 båtar startade vid ESK:s hamnområde kl 10. Nu gällde det att segla så långt som möjligt och välja banbenen förståndigt. Då man seglar 6-timmars kryssar man gärna men vill helst undvika många kryssslag eftersom det är avståndet mellan rundningsmärkena som räknas – inte hur långt båten seglat. Nu gällde det att välja bana, eftersom man gärna seglade i N-S-stråk med tanke på den västliga vinden. Till exempel från hamnen mot Norsholmen, eller i Gorran från Lårstaviken ner till Skegarn. Men banbenen skulle också räcka till och hur skulle man planera för



Gänget som seglade om fatet. Segraren Kalle Svensson, IF-båt, står längst till vänster.

att inte komma för tidigt i mål – eller för sent? De närmaste rundningsmärkena från hamnen ligger på 1,72 och 1,73 M avstånd. Det krävde mycket planering, en av fördelarna med 6-timmars. Det är inte bara segeltrim och båtfart som behöver optimeras! Nyttig kunskap inför längre seglingar!

Hur gick det då? Jo, Kalle Svensson (IF-båt) vann efter SRS-korrektion. Han hade valt hamnen–Norsholmen-varianten, Staffan Sörheden (Comfort 30) som kom tvåa valde Gorranalternativet. Hinrik Nyberg (Scanmar 33) seglade längst, 29,19 M. Men frågan är om inte Henrik Schultze (2-krona) gjorde dagens prestation. Att segla 6 timmar ensam i liten båt i rejäla vindar är imponerande!

Efteråt samlades alla seglarna för fika och resultatuträkning. Stämningen var hög, alla hade fått en fantastisk seglingssöndag, bättre kunde det knappast bli!

En segling väl värd att minnas!

*Tore Ericsson för Uppsalakretsens 6-timmarskommitté. Foto Bo Johansson.*

## **Singöfjärden**

### *Singösexa med bedrägliga vindar*

Väderprognosen för den 16 juni utlovade utmärkta förhållanden: Sol och vindar varierande 3–5 m/s från sydväst under hela dagen. Strategin innan start var rätfram – hur skulle man utnyttja vindarna bäst och hur länge kunde man bli kvar ute banan innan det var dags att vända tillbaka till start- och målplatsen vid





6-timmars-seglare på Bergskärs brygga 16 juni. Foto Kjell Pernestål.

Torsholmen utan risk att fastna i kvällsbleket? Idag kunde det bli långa seglade distanser.

Fyra båtar kom till start. Efter sedvanligt skepparmöte blev det start. Själva gjorde vi en bedrövlig start – det var första gången som storseglet hissades för året och allt var fel. Bök och stök innan vi kom iväg en kvart efter de andra. Det var någon som nämnde något om att vara väl förberedd.

Fältet splittrades. Albin 78:an försvann ner mot Galten, Dehlern upp mot Medholmen och Raggårö medan Smaragden tog raka vägen mot Singöfjärden. Alla hade fint drag i seglen. Själva följde vi efter 78:an.

Vinden vände mot ren väst och vi länsade ut på Singöfjärden. Hur långt kunde vi stå på och när var det dags vända mot mål? Med västlig vind riskerade det att bli kryss tillbaka i en avtagande vind. Vi vände norrut över Singöfjärden och med ängslan fortsatte vi norrut över Björkfjärden. På väg tillbaka vred vinden på syd och vi lyckades pressa oss till märket strax söder om bojen Snäckan utan krysslag.

Fortsatt segling söderut betydde pinkryss och vi vände, lite feigt, västvärt mot Raggårö. Då vände vinden plötsligt på ost och det drog på. Sjöbris på eftermiddagen! Nu skulle vi bli för tidiga till mål. Vi utnyttjade alla möjliga banben över Galtfjärden innan vi passerade mållinjen med mer än 20 minuter till godo. Den listige Andreas i 78:an hade utnyttjat sjöbrisen bättre och kom tio minuter senare, medan Smaragden och Dehlern hade varit lite för listiga och drog på sig strafftid.

Vi samlades som vanligt på Bergskärs brygga med korvätning. Vindar och vägval diskuterades. Vi var överens om en sak – vindarna hade lurat alla. Alla





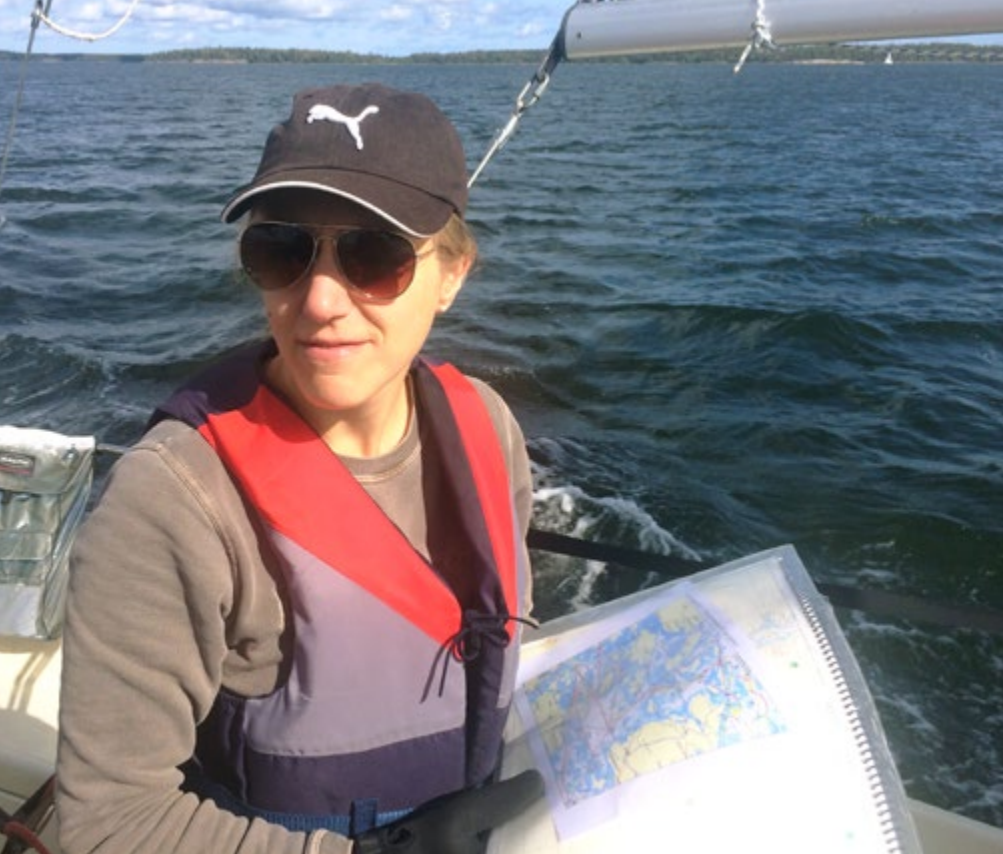
Singösexan 25 augusti. Vad gör vinden?

listigt uttänkta vägval blev inaktuella med nästa vindridning. Vinden hade varit bedräglig.

Resultatet blev att Andreas seglade längst med sin Albin 78 – en fin prestation särskilt som han seglade ensam! Men sedan var det tätt mellan alla deltagare!

Singösexan 25 augusti. Yngste jungmannen trivdes i den lutande båten och navigerade av hjärtans lust.





På Compis 28 Aurora skötte den yngre delen av besättningen navigation och roder. Skepparen fick finna sig i rollen som kock.

### *Singösexan 25 augusti 2018*

Fyra båtar kom till start på Bergskärs brygga till höstens Singösexan. Väderutsikterna lovade sol och sydvästlig vind mellan 4 och 6 m/s, och vädergudarna höll vad meteorologerna lovade. Det blev långa seglade distanser för alla under de sex timmarna. Längst seglade Ulf Lundahl med 40,5 M.

Efter seglingen samlades alla på Bergskärs brygga för sedvanlig korvgrillning och distansberäkning.

*Aksel, Anna och Kjell i Compisen Aurora. Foto Sergio Crisostom.*



Ovan: Compis 28 Aurora trivdes i vinden och seglade stadigt över 6 knop.

Nedan: Resultaten för de tre bästa båtarna i årets 6-timmarsseglingar i Uppsalakretsen.

Skeppare	Båttyp	SRS	Korr. distans M
<b>Vårkvarten Ekoln 17/6 -18</b>			
Tony Karlsson	Athena 34	0,947	31,32
Ragnar Jalakas	IF	0,832	29,06
Jan-Erik Andersson	H-båt	0,88	27,94
<b>Höstkvarten Ekoln 19/8 -18</b>			
Kalle Svensson	IF-båt	0,814	34,30
Staffan Sörheden	Comfort 30	0,877	32,98
Henrik Schultze	2-krona	0,746	32,65
<b>Singösexan vår 16/6 -18</b>			
Andreas Rönnerberg	Albin 78	0,838	29,0
Kjell Pernestål	Compis	0,847	28,3
Mikael Häggman	Smaragd	0,933	27,4
<b>Singösexan höst 25/8 -18</b>			
Ulf Lundahl	Scanner 392	1,004	40,51
Kjell Pernestål	Compis 28	0,848	37,70
Glenn Schröder	Bavaria 37 Ceuiser	0,973	35,91





Yttre Hebriderna dyker upp under tunga skyar.

## Äventyr i Skottlands farvatten

*Det var mäktigt. Precis som jag alltid hade föreställt mig att det skulle se ut. Yttre Hebridernas skarpa konturer reste sig vid horisonten. De höga bergstopparna tyngdes av lågtryckets grå dis.*

Jag var en av 24 besättningsmedlemmar ombord på Kryssarklubbens skolfartyg *Atlantica*. Tillsammans med *Gratia* och *Gratitude* ingår hon i den flotta av tre ”skutor”, segelfartyg, som drivs av Svenska Kryssarklubbens Seglarskola. Vanligtvis seglar hon med ungdomar i svenska och danska farvatten. Men en segling varje år går till Skottland, och där lägger man ofta in en två veckors ”äventyrssegling”, öppen för alla åldrar. Vi var sjutton som ville sätta oss på prov, män och kvinnor blandat. Medelåldern låg kring 50. Jag var äldst med mina 78 år.

*Atlantica* är en ketchriggad kutter, 26 m lång, 6,5 m bred och väger 134 ton. Segelytan är 540 m<sup>2</sup>. Att segla henne var en helt ny erfarenhet, från namn på seg-



len, riggen och till tekniken hur man hissar och säkrar. Och, samarbete, att ingå i en grupp och jobba ihop. Det blev en nyttig erfarenhet för en gammal seglare som trodde att man kunde allt redan...

Vi lämnade Troone söder om Glasgow en disig kväll i mitten av juli med målet att under natten gå de 70 sjömil till Port Ellen på ön Islay, känd för sin maltwhisky. Dagen ägnades åt studiebesök i och kring öns alla destillerier. Namn som Laphroaig, Lagavulin, Ardbeg, Bowmore, Caol Ila och andra låg efter kusten.

Nästa etapp, efter 60 sjömil och en dagssegling, blev Oban, också ett känt destilleri.

Väckning kl. 06.00, frukost 06.30, uppställning på däck, ombytt till sjökläder och med flytväst kl. 07.00. Vi var indelade i två vakter, som växlade om mellan de olika uppgifterna ombord. Det fullt upp hela dagen, från att städa toaletter och tvättrum, torka fukt från väggar och skott, spola rent däck och skrubba, skölja bort saltvatten från trädetaljer. Hissa segel med fyra "man" på varje sida som hissade på kommando av instruktören: "hissa pik" "hissa klo" "säkra avhåll"! Och vara rorsman, navigatör, utkik.

Dag fem anlöpte vi Kyhle of Lochalsh för bunkring på den lokala Coop-butiken intill hamnen och dagen därpå var tidvattnet lågt nog för att vi skulle komma under landsvägsbron mellan öarna i Inre Hebriderna och sätta kurs mot Yttre Hebriderna. Himlen vilade grå och tung med låga moln. Vi hade 60 sjömil västlig kurs framför oss. Vinden var sydlig, 9–11 m/s men väderrapporten varnade för ökande upp emot 18–20 m/s mot kvällen. Hemma i Uppsala hade man årets varmaste dag. Själv hade jag långkalsonger, långärmad undertröja, flannelskjorta, fleecetröja, jeans, seglarställ, gummistövlar och vintermössa. Temperaturen låg kring 12°C men vinden var kall.

Fram emot sen eftermiddag, när vi löpte in i East Loch Tarbert, på ön Harris, friskade vinden i och sjöarna från havet utanför rullade in i hamnen. Förtöjningen blev komplicerad. Under kvällen kom ett häftigt regn. Den natten sov vi oroligt i sjöhävningen. Vid

Bunkring vid lokala Coop-butiken.





*Atlantica* gick tungt och säkert i den tidvis hårda vinden och grova sjön.

femtiden på morgonen stod skipper Marianne med sina befäl, sjöblöta på bryggan med stora kulfendertar för att skydda *Atlantica*s skrov som skavde mot bryggan.

De 36 sjömiln till Stornoway på den nordligaste av Yttre Hebridernas öar, blev en gropig, men spännande upplevelse. Stadig östlig vind cirka 14–16 m/s. Men *Atlantica* tog sjöarna med bestämd styrka och tyngd.

## Månskensnatt vid rodret

Nästa etapp blev 177 sjömil. Vi lämnade Stornoway efter lunch, kurs nordostlig mot Fair Isle, Shetlands sydligaste ö. Vinden dog ut under kvällen och motorn tog vid. Jag hade ”hundvakt” (00–04) och rodertjänst första timmen. Natten



Ovan: Storseglet skörade i hårt väder.

Nedan: Fanny upp i masten för att säkra det skörade seglet. Modigt.





*Atlantica*, ett av Kryssarklubbens treskolfartyg.

var klar med månsken. Att stå vid rodret, känna fartygets tyngd, och hålla kursen, med den mäktiga fyren Cape Wrath, på skotska fastlandets nordvästra udde, blinkande över det svarta havet om styrbord, var en stark och oförglömlig upplevelse.

Nästa förmiddag blåste det upp. Brittiska Met Office rapporterade sydostlig vind 18–20 m/s med byar upp emot 24 m/s. Hela besättningen förberedde sig med att sjöstuva noga under däck, stänga ventiler och luckor och koppla säkerhetslinor. Ett rev sattes i storen, focken skotades hårt, klyvare och jagare låg undanstuvade. De som inte hade en uppgift att sköta satt fastkopplade till mantåget på babordssidan. I en stormby skörde plötsligt storseglet. En söm sprack. En av instruktörerna, Fanny, klättrade raskt och säkert upp i masten och säkrade med remmar att seglet inte kunde blåsa okontrollerat så vi kunde bärga hem det.

Efter 36 timmar nådde vi Fair Isle med en liten och trång men väl skyddad hamn mellan djupa bergskrevor. Att förtöja där var en knepig manöver där den vänstervarvade propellern fick jobba lika mycket som rodret för att få *Atlantica* på plats utanför förbindelsebåten till Lerwick.

## Vikingaspår

Efter 134 sjömil i lugn och stadig fart nådde vi sedan Kirkwall, huvudort på Orkneyöarna. Kring öarna finns flera lämningar från vikingatid som lyfts fram i öns historia. Kirkwalls stora katedral, St. Magnus, efter helgonet Magnus Erlends-son, innehåller gravar med forntida namn som Rognvald, Hakon etc. Och öns whiskydestilleri, som tillverkar Highland Park, har en speciell sort kallad Svein.

134 sjömil återstod nu till slutdestinationen Aberdeen, en stor industrihamn helt präglad av olje- och gasindustrin. En hamn helt utan charm. Två fantastiska veckor var till ända.

”Gubbarna” mönstrade av och ett nytt gäng, ungdomar i tonåren, tog över *Atlantica* för att segla henne hem till Göteborg.

*Text och foto Håkan Nilsson*

Måndagen den 3 december kl 19 har vi chansen att få höra Håkan berätta mera om sin resa och vi får också se många fler bilder. Välkomna till USS klubbhus!

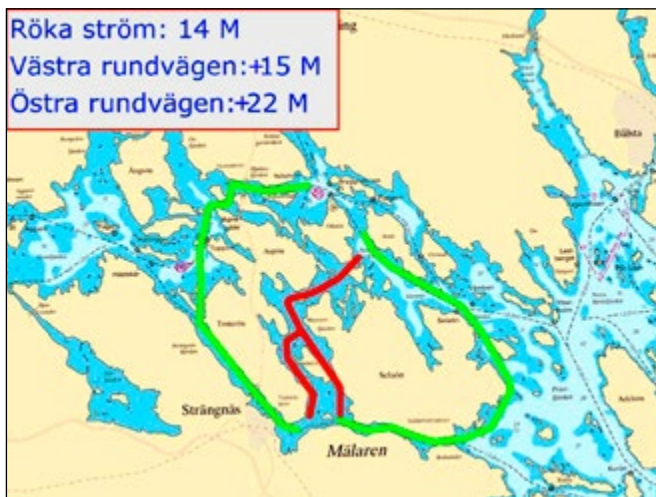
## Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna till SXX Uppsalakretsen, kretsen som vill samla Kryssarklubbare i de nordliga delarna av Mälaren och Roslagen:

Paul Andersen	Lidingö	Ted B Olsson	Nacka
Jonathan Bernhardt	Uppsala	Lisa Ottander	Norrtälje
Karl Blomster	Bromma	Staffan Ottander	Norrtälje
Linnéa Drevin	Uppsala	Jon Alexander Rosén	Jar, Norge
Nils-Erik Eklund	Mariehamn, Åland	Johan Stang	Gävle
Hanna Eriksson	Uppsala	Björn Swartling	Uppsala
Johan Holmstedt	Knivsta	Malin Swartling	Uppsala
Rasmus Holmstedt	Knivsta	Torun Swartling	Uppsala
Rebecca Holmstedt	Knivsta	Stefan Swartling Peterson	Uppsala
Åse Holmstedt	Knivsta	Johan Söderberg	Rosersberg
Hampus Hägglund	Uppsala	Kerstin Söderberg	Rosersberg
Kristina Kindblom	Stockholm	Ann Wred	Nacka

Vi hoppas att våra nya medlemmar ska finna nytta och nöje i sitt medlemskap och samtidigt finna gemenskap med andra båtänner. *Välkomna!*





Kopia av karta från  
Mälarens Båtförbund.  
Rökaleden i rött.

## Rökaledens revival

När min hustru och jag 1994 valdes in i Uppsalakretsens styrelse var ett av de första ärendena på styrelsens bord frågan om ekonomiskt bidrag till utmärkningen av Rökaleden. Beslutet blev positivt. Vi visste ingenting om Rökaleden då, men redan samma sommar kändes det naturligt att pröva på vad vi hade bidragit till. Därefter har vi åtskilliga gånger nyttjat den strategiska leden genom Röka ström som så effektivt öppnade förbindelsen mellan Segeröfjärden till Arnöfjärden och bidrog till att öppna upp Mälaren öster om Hjulstabron. Inte minst i samband med kretsens Mälarenskadrar har leden nyttjats genom åren.

Röka ström är självklart en mycket gammal förbindelse, men landhöjningen har med tiden inneburit ökade navigeringssvårigheter. Detta föranledde sjömätning av bland annat Segeröfjärden i slutet av 1800-talet.

1993 fick så två entusiastiska medlemmar i Strängnäs Segel Sällskap, SSS, Lars Erik Göhle och Roland Holmgren, möjlighet att i form av ett arbetsmarknadsprojekt genomföra lodningar och ramningar från en flotte i det aktuella området. Enligt uppgift var den yta som man tog sig igenom cirka 120 000 kvadratmeter. Det arbete som dessa giganter utförde är helt unikt och har givetvis varit till stor nytta och glädje för fritidsbåtlivet i Mälaren! Den utförda sjömätningen godkändes av Sjöfartsverket, och en utprickningsgrupp ur SSS svarade därefter för utmärkning och underhåll av leden.

Med tiden och 20 år efter Sjöfartsverkets godkännande av leden hade regelverket kring sjömätning, metoder och navigationsteknik utvecklats dramatiskt. 2014 hade Transportstyrelsen övertagit rollen som kravställare och tillsyns-

myndighet. Det uppmärksammades då att en del av farledens sjömärken inte stod på de positioner som fanns i Sjöfartsverkets register. Därmed ökade oron för vad en grundstötning med ett kommersiellt fartyg skulle få för ekonomiska konsekvenser för SSS, som var driftsansvarig för leden. Under ett par år förde SSS och Transportstyrelsen diskussioner med målsättningen att hitta en lösning för att leden skulle kunna vara kvar, dock utan att lyckas. Därmed togs utmärkningen bort och leden stängdes.

Under sommarens segling i Mälaren med traditionellt några nätter i SSS fina uthamn Askholmen kom jag i samtal med några medlemmar, varvid jag beklagade avsaknaden av Rökaleden för att komma vidare utan att behöva gå tillbaka leden mot Stallarholmsbron.

Jag fick då veta att frågan hade övertagits av Mälarens Båtförbund, MBF, och att man dessutom hade kommit långt mot en lösning för ledens återupplivande. Jag kände mig pinsamt oinitierad. Hade jag missat notiser som andra läst i På Kryss eller andra båttidningar? Här gällde det att komma i fatt!

Efter välvillig information av bland andra Anders Knutas, ledamot i MBF:s styrelse, vet jag nu att modern och kvalificerad sjömätning av leden genomfördes vid midsommartid i år. Sjömätarnas rapport avvaktades. Med sjömätningsunderlaget kommer man att kunna ta ställning till vilket djupgående båtar kan ha vid passage av Röka ström samt vilken utmärkning av leden som krävs.

Planen är sedan att köpa utsättning och service av utmärkningen av Sjöfartsverket. Detta för att vara säkra på att de krav som Transportstyrelsen ställer på en farledshållare kommer att vara uppfyllda.

Det kommer alltså bli en årlig kostnad för att driva leden. MBF ser det som naturligt om fler av båtlivets organisationer verksamma i Mälaren skulle kunna samarbeta kring detta – allt för att göra Mälaren ”större”. Tidsplanen står fast: Sommaren 2019 ska Rökaleden åter vara på plats!

Vårt stopp på sköna Askholmen innebar ett fint budskap om återskapandet av Rökaleden. Det är en förhoppning att SXX, liksom 1994, åter ska på något sätt kunna bidra till en bra båtsportsleds revival.

*B-Å Nylander  
Kretsordförande  
emeritus*



Eskader i Rökaleden 2016.  
Foto Tommi Rotonen.

## Hemsida och e-postlista

Uppsalakretsen har både en egen hemsida och utskick av påminnelser till klubb-afnär etc via e-post. Hemsidan hittar man antingen via riksföreningens sida [www.sxk.se](http://www.sxk.se) eller direkt på [www.sxk.se/uppsalakretsen](http://www.sxk.se/uppsalakretsen). Påminnelser via e-post kommer inför varje programkväll och några andra tillfällen per år till alla som har anmält sin e-postadress till kretsen.

Både hemsidan och e-postlistan sköts av Jan Simonson, och vill du anmäla dig till listan är det honom du ska kontakta via [jan.simonson@sxk.se](mailto:jan.simonson@sxk.se).

## Läs Nytt från Uppsalakretsen på din enhet!

Om du inte längre vill få den tryckta tidningen i brevlådan tre gånger om året, ska du anmäla din postadress *och* e-postadress till redaktören, [per.nilson@comhem.se](mailto:per.nilson@comhem.se). Då får du i stället ett mejl varje gång som ett nytt nummer finns att ladda hem från hemsidan. Och kretsen sparar på papper och porto!

## SXK på YouTube

Kryssarklubben har en egen kanal på YouTube. Där finns filmer som t ex "Segla vikingaskepp" eller "Segla till Polen", Seglarskolans tur över Nordsjön till Skottland och olika föredrag. Teman som "Segla långsamt" och "Segla lågbudget" och annat kul för båtfolk ligger där.

## Annonsera i Nytt från Uppsalakretsen

Nytt från Uppsalakretsen utkommer med tre nummer per år, i början av januari, april och oktober. För information om annonsering och annonspriser, kontakta [per.nilson@comhem.se](mailto:per.nilson@comhem.se). Kretsens medlemmar annonserar gratis om båtar, båtprylar etc.

*Nytt från Uppsalakretsen*, som utkommer i januari, april och oktober, är medlemsblad för Svenska Kryssarklubben, Uppsalakretsen

c/o Lennart Beckman

Henry Säldes väg 7

756 43 Uppsala

*e-post:* [uppsalakretsen@sxk.se](mailto:uppsalakretsen@sxk.se)    *hemsida:* [www.sxk.se/uppsalakretsen](http://www.sxk.se/uppsalakretsen)

*plusgiro:* 17 10 94-6

Ordförande: Lennart Beckman, [lennart@marlenuppsala.se](mailto:lennart@marlenuppsala.se)

Material till tidningen skickas till [per.nilson@comhem.se](mailto:per.nilson@comhem.se). Bilder som mejlas ska skickas som separata bifogade jpg-filer, ej infogade i dokument. Upplösning minst 300 dpi.

Carlssons Tryckeri, Uppsala 2018    [www.carlssonstryckeri.se](http://www.carlssonstryckeri.se)

Framsidan: Flottsunds fyr, uppförd 1929 och restaurerad 1996. Foto Dan Thunman.

# B

Avsändare:  
Svenska Kryssarklubben  
Uppsalakretsen  
c/o Lennart Beckman  
Henry Säldes väg 7  
756 43 Uppsala



Den nyutlagda Kryssarklubsbojen vid Gåssten, strax norr om Svartklubben. Position ca 60°12,100'N 18°47,618' E. Foto HFK.

